MALTA
TRIBUNAL TA' REVIŻJONI AMMINISTRATTIVA
MAĠISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

Illum 15 ta’ Diċembru, 2022

Rikors Numru 105/2021

Raymond Zammit

Vs

Taqsima tar-Regolamentazzjoni għall-Għasafar Selvaġġi (WBRU) u l-Kummissarju tal-Pulizija

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta’ Raymond Zammit ippreżentat fl-14 ta’ Ottubru, 2021, li permezz tiegħu ppremetta s-segwenti:-

DIKJARAZZJONI TAL-FATTI

Illi fit-12 t’Ottbru 2021 (Dok A), ir-rikorrent irċeva notifika ta’ multa amministrattiva datata 7 t’Ottubru 2021, (Dok B) fejn qed jiġi notifikat li huwa għandu jħallas multa amministrattiva ta’ mitejn u ħamsin ewro (250€) minħabba ***użu ta’ apparat elettriku jew eletroniku, użu ta’ tisfir irrekordjat minn qabel ta’ għasfar*** *u din skont* ***it-taħrika li ġiet maħruġ mill-Pulizija PC 333, PC 451 fid-data tat-30/9/2021, fil-ħin 16;15pm u fil-post l/o Siġġiewi.***

Illi l-istess awtorita’ hawn fuq imsemmija informat lir-rikorrent bid-drittijiet tiegħu ta’ Appel mid-deċiżjoni minnhom meħuda a terminu tar-regolament 27A(2) tar-

regolamenti dwar Konservazzjoni tal-Għasafar Selvaġġi (avviż Legali 79 tal-2006, kif emendat) (reċte Liġi Sussidjarja 549.42 tal-liġijiet ta' Malta).

RAĠUNI GĦAT-TALBA

Illi r-rikorrent iħossu ruħu aggravat b'din id-deċiżjoni billi, fl-ewwel lok l-awtorita' ma tgħatx smigħ xieraq lir-rikorrent u d-deċiżjoni kienet waħda intempestiva filwaqt li l'awtorità pubblika naqset milli tosserva l-prinċipji tal-ġustizzja naturali jew ħtiġiet proċedurali mandatorji fit-twettiq tal-egħmil amministrattiv jew fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-egħmil. Dan jirriżulta billi minn ħareġ it-taħrika, żbaljatament qed jindika ***użu*** *tal-apparat in kwistjoni, meta kull ma kien hemm huwa pussess li minnu innifsu ma hux ksur ta' liġi.*

Illi dan jirriżulta bl-aktar mod lampanti billi l-fatti f'dan il-każ huma ċari u unekwivoċi, filli s-sejba tal-apparat de quo, kienet fil-vettura privata tal-esponent, waqt li l-esponent kien għaddej min-sqaq uffiċjalment magħruf bħala treqet l-Għollieq limiti ta' Ħaż-Żebbuġ, u dan waqt spezzjoni f'road block li l-Pulizija għamlu fuq il-post hekk indikat.

Illi fl-ewwel istanza għandu jiġi rilevat illi fil-waqt tal-ispezzjoni, l-esponent ma kienx qiegħed la jipprattika xi kaċċa u lanqas juża l-apparat ilmentat.

Fit-tieni istanza jiġi iċċarat li l-post fejn saret l-ispezzjoni ma hux limiti tas-Siġġiewi imma limiti ta' Ħaż-Żebbuġ, kif ser jiġi ippruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

Fit-tielet istanza jiġi rilevat li l-poteri tal-Pulziija, meta wetqu danir-rod block ma kienx a terminu tal-Artikoli 355 et sekwitur tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta kif delimitat fl-istess Artikoli u aktar bl-Artikolu 349 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi għalhekk għandu jirriżult lil dan it-Tribunal, li fl-ewwel lok, l-azzjoni tal-Pulizija hija intempestiva u nieqs mir-rekwiżiti tal-liġi, u fittieni lok fil-WBRU li qiegħda timxi f'materja kważi ġudiżjarja fejn qed tiġi imposta multa, il-proċess ma għandux ikun wieħed skars u karenti għal kollox minn kull interpolazzjoni jew talba għal verifika jew kjarezza tal-fatti, kemm da parti tal-Pulizija f'dan il-każ kif ukoll da parti tal-parti involuta, billi tali proċess jimmerita valutazzjoni qabel ma tiġi hekk imposta multa, u jew jiġi reż neċessarju proċess ġudizjarju bħal dak odjern.

Illi din hija prattika żbaljata billi l-poteri ta' ġudizju qiegħdin jiġu mneżża minn kull intervent tal-partijiet u jsir eżerċiżju bla raġunment la fatwali u lanqas li jagħti dritt a terminu tal-Art 469A tal-Kap tal-Liġijiet ta' Malta, fejn huwa impost li l-att amminsitrattiv għandu jkun wieħed li jħares id-drittijiet tal-persuna konċernata filwaqt li jagħti smigħ xieraq.

TALBA

Illi r-rikorrent għaldaqstant qiegħed jitlob ir-revoka ta' tali taħrika, deċiżjoni tal-WBRU u multa hekk inflitta, filwaqt li l-istess awtorita' tiġi kkundannata tħallas l-ispejjeż inkorsi f'dawn il-proċeduri.

Ra r-risposta tal-intimati ppreżentata fl-1 ta' Novembru, 2021, li permezz tagħha eċċepew is-segwenti:-

1. *Illi preliminarjament l-Kummissarju tal-Pulizija m'huwiex il-leġittimu kontradittur f'dawn il-proċeduri stante illi l-multa konċernata nħarġet solament mit-Taqsima* ***tar-Regolamentazzjoni għall-Għasafar Selvaġġi*** *ai termini tal-poteri tagħha taħt ir-regolament 27A(2) u d-disposizzjonijiet li jikkorrispondu mal-iskeda VIII tar-Regolamenti dwar il-Konservazzjoni tal-Għasafar Selvaġġi (Liġi Sussidjarja 549.42). Ġialadarba d-dritt ta' reviżjoni mogħti lir-rikorrent jikkonċerna dritt ta' rikorrent għal reviżjoni mid-deċiżjoni ta' Taqsima biss, l-Kummissarju tal-Pulizija għandu minnufih jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju;*

2. *Illi preliminarjament ukoll, dan it-Tribunal m'għandux kompetenza biex jindaga jekk l-għemil tal-Pulizija ma kienx sar ai termini tal-Kodiċi Kriminali u dan kif inhuwa stabbilit taħt l-artikolu 5 tal-Kap. 490 tal-Liġijiet ta' Malta;*

3. *Illi fit-30 ta' Settembru 2021 ġewwa trejqet l-Għolli f'Ħaż-Żebbuġ għall-ħabta ta 15:53 ġie mwaqqaf ir-rikorrent fil-vettura tal-għamla Toyota b'numru tar-Reġistrazzjoni JCB905, sabiex issir tfittixija fuq l-imsemmija vettura u dana ai termini tal-warrant maħruġ mill-Ispettur Elliot Magro fit-30 ta' Settembru 2021 (hawn anness u mmarkat bħala Dok 'A'). Fil-vettura instab radju ta lewn aħdar illi kellu għana ta'għasfur irrekordjat. Il-pulizija infurmaw ir-rikorrent illi pussess ta' dan l-apparat huwa kontra l-liġi u għalhekk l-apparat ittieħed mill-uffiċjali tal-pulizija (PC 333 u PC 451) u r-rikorrent ġie mgħarraf li se tinħareġ multa amministrattiva fil-konfront tiegħu. L-avviż ta' multa nħareġ mit-Taqsima intimata fis-7 t'Ottubru 2021;*

4. *Illi r-rikorrent ħass ruħu aggravat b'din id-deċiżjoni u għalhekk intavola dawn il-proċeduri. Illi r-rikorrent ibbaża l-azzjoni tiegħu fuq il punt illi huwa kellu biss pussess tal-apparat u skont ir-rikorrent pussess tal-imsemmi apparat m'huwiex kontra l-liġi. Illi r-raġunament mfisser fir-rikors in risposta illi s-sempliċi pussess tal-apparat ma jikkostitwixxix reat huwa raġunament fallaċi. Infatti, jekk wieħed jifli ftit l-iskeda VIII tal-Liġi Sussidjarja 549.42 jinduna mal-ewwel illi l-argument tar-rikorrent huwa bla bażi fil-liġi għaliex ir-reat li kkometta r-rikorrent huwa s-segwenti: "Użu jew pussess ta' apparat elettriku jew elettroniku,użu jew pussess ta' tisfir irrekordjat minn qabel ta' għasafar:" Għaldaqstant t-Taqsima intimata kienet korretta fid-deċiżjoni tagħha u l-istess deċiżjoni timmerita illi tiġi konfermata min dan l-Onorabbli Tribunal għar-raġuni li pussess jew użu huwa l-istess reat taħt is-Skeda VIII tal-Liġi Sussidjarja 549.42, tant hu hekk, illi entrambi huma punibbli b'multa ta' €250 u l-konfiska tal-corpus delciti;*

5. *Illi fl-appell tiegħu r-rikorrent korrettament indika illi l-ispezzjoni saret fil-limiti ta' Ħaż-Żebbuġ u mhux fis-Siġġiewi kif imniżżel fl-avviż ta' multa tas-7 t'Ottubru. Illi dan bl-ebda mod ma jaffettwa l-validita tal-avviż ta' multa li ntbagħatet lilu u bl-ebda mod ma ppreġudikat id-difiża tal-attur u ma waslitx għal konfużjoni ta' x'kien ir-reat kommess stante illi l-istess attur ammetta illi kellu pussess tal-apparat konċernat;*

6. *Salv eċċezzjonijiet ulterjuri;*

   Għaldaqstant, in vista tas-suespost, l-esponent qiegħed bl-akbar rispett jadixxi lil dan l-Onorabbli Tribunal sabiex jiċħad it-talba tar-rikorrent bl-ispejjeż kontra tiegħu.

Sema' x-xhieda;

Ra d-dokumenti esebiti;

Ra li r-rikors tħalla għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrent ħassu aggravat b'multa amministrattiva ta' mitejn u ħamsin ewro (€250) imposta fuqu mit-Taqsima intimata minħabba li fit-30 ta' Settembru, 2021, kiser ir-Regolamenti ta' Skeda VIII tal-Avviż Legali 79 tal-2006.

Illi skont in-notifika maħruġa mit-Taqsima intimata il-ksur ravviżat minnha kien ***"użu ta' apparat elettriku jew elettroniku, użu ta' tisfir irrekordjat minn qabel ta' għasafar."***

Illi ai termini tar-Regolament 7 tal-L.S. 549.42l

(1) Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tar-regolamenti 8 u 9, ebda persuna m'għandha tikkaċċja jew tipprova tikkaċċja, tieħu jew tipprova tieħu xi għasfur billi tuża jew ikollha fil-pussess tagħha xi wieħed mill-metodi li ġejjin

…
(d) xi gass, jew apparat elettriku jew elettroniku, speċjalment l-użu ta' tisfir irrekordjat minn qabel ta'għasafar

Illi r-rikorrent isostni li huwa ma kisirx dan ir-Regolament u dana għaliex filwaqt li hu minnu li kellu *bird caller* fil-pussess tiegħu, huwa ma kienx qiegħed jużah tant li meta waqqfuh il-Pulizija huwa kien qiegħed isuq. Huwa jsostni li lanqas ma l-Pulizija ħaddmuh biex jaraw jekk kienx qed jaħdem jew le.

Illi l-fatt li r-rikorrent ġie mwaqqaf waqt li kien qiegħed isuq jirriżulta mix-xhieda tal-Pulizija li waqqfuh.

Illi jirriżulta wkoll illi wara li waqqfuh, il-Pulizija għamlu spezzjoni fil-vettura tar-rikorrent fejn sabu senter liċenzjat u *bird caller*. L-istess *bird caller* ġie konfiskat minnhom u nfurmaw lir-rikorrent li kien se jirċievi multa amministrattiva talli kellu *bird caller* fil-pussess tiegħu.

Ikkunsidra:

Illi l-aggravji tar-rikorrent huma dawn:

1. It-Taqsima intimata ma tatx smiegħ xieraq lir-rkorrent;
2. Il-post fejn saret l-ispezzjoni ma kienx is-Siġġiewi kif hemm indikat fid-deċiżjoni appellata iżda Ħaż-Żebbuġ;
3. Il-poteri tal-Pulizija meta waqqfu lir-rikorrent ma kinux ai termini tal-Artikolu 355 *et sequitur* tal-Kodiċi Kriminali.

Illi t-Tribunal se jibda billi jitratta t-tielet aggravju mressaq mir-rikorrent. Illi mingħajr ħafna ħela ta' ħin it-Tribunal josserva illi huwa m'għandux kompetenza jissindika l-operat tal-Pulizija fejn tidħol il-materja in kwistjoni, u ċioe` twaqqif ta' persuni jew vetturi. Kwindi dan l-aggravju qiegħed jiġi miċħud.

Illi għalhekk jibqa' li jrid jiġi sindikat l-għemil tat-Taqsima intimata li f'dan il-każ aġixxiet ai termini tal-poteri mogħtija lilha b'Regolament 27A tal-L.S. 549.42, liema Regolament jgħid is-segwenti:

27A. (1) Minkejja kwalunkwe ħaġa li tinsab f'dawn ir-regolamenti għal proċedimenti u pieni dwar reati u bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament u tal-Iskeda VIII, fejn it-Taqsima tar-Regolamentazzjoni għall-Għasafar Selvaġġi u, jew, il-Pulizija Eżekuttiva, ***temmen li persuna tkun wettqet reat*** *kontra dawn ir-regolamenti skont ma jinsab fl-Iskeda VIII, il-Pulizija Eżekuttiva għandha tikkonfiska l-corpus delicti kif speċifikat fl-Iskeda VIII u għandha tinforma lit-Taqsima tar-Regolamentazzjoni għall-Għasafar Selvaġġi, li għandha, fi żmien tletin (30) ġurnata minn meta tirċievi din l-informazzjoni, tagħti lil dik il-persuna avviż bil-miktub fejn tiddeskrivi r-reat li dik il-persuna tkun qegħda tiġi akkużata bih, inkluż il-punti penali għal kull reat skont l-Iskeda VIII, tindika l-passi li trid tieħu biex tirrimedja r-reat u l-penali amministrattiva li hi għandha tħallas għal dak ir-reat:*

Iżda dan ir-regolament għandu jkun bla ħsara għas-setgħat mogħtija lill-Pulizija Eżekuttiva skont il-Kodiċi Kriminali:

Iżda wkoll kull persuna nnotifikata bl-avviż li tħossha aggravata bid-deċiżjoni tat-Taqsima tar-Regolamentazzjoni għall-Għasafar Selvaġġi taħt dan is-subregolament, tista' tappella lit-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva stabbilit taħt l-Att dwar l-Ġustizzja Amministrattiva għar-revoka jew tibdil ta' dik il-penali amministrattiva, kif ukoll ir-radd lura tal-corpus delicti konfiskat skont dan ir-regolament.

Illi skont ir-rikorrent, qabel ma t-Taqsima setgħet tipproċedi biex timponi fuqu multa amministrattiva huwa kellu jingħata smiegħ xieraq.

Illi l-materja dwar jekk il-prinċipji tal-ġustizzja naturali, u allura anke l-prinċipju ta' smiegħ xieraq, japplikawx fl-isfera tal-atti amministrattivi ġiet diskussa f'numru ta' sentenzi kemm tal-Qrati tagħna u kif ukoll dawk Ingliżi, u kif ukoll ġiet dibattuta minn diversi awturi legali, fosthom lokali.

It-Tribunal jagħmel referenza għad-deċiżjoni fl-ismijiet ***Midi plc vs Awtorita` Dwar it-Trasport ta' Malta et*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili *per* Onor. Imħallef Toni Abela fis-16 ta' Novembru, 2017, fejn intqal hekk:

24. Għandu jingħad li, l-prinċipji tal-Ġustizzja Naturali ma humiex iddettati, esklużi jew modifikati minn id il-bniedem. Dawn huma minquxa fil-kuxjenza ta' dak li għandu mis-sewwa u ġust. Ebda leġislazzjoni ma tista' tidderoga mill-ħtieġa tagħhom fejn din il-ħtieġa tirriżulta.

25. Għalhekk, konstatat dan il-punt mhux dejjem jiswa l-argument ikkostruwit fuq massimi bħal "ubi lex voluit dixit" jew " lex specialis derogat lex generalis". L-osservanza u ħarsien tal-prinċipji tal-Ġustizzja Naturali ma humiex degorabbli u l-anqas ma jistgħu jkunu esklużi fejn oġġettivament għandhom jitħarsu. Stabbiliti dawn il-punti, il-Qorti ser tikkonsidra jekk f'dan il-każ , il-prinċipji msemmija ġewx osservati.

....
F'dan l-istadju, huwa valevoli li ssir referenza għal dak li josserva Evans De Smith`s f'Judicial Review of Administrative Action (4th Edition pg. 196):-

"Natural Justice generally requires that the persons liable to be directly affected by the proposed administrative acts, decisions or proceedings be given adequate notice of what is proposed, so that they might be in a position : (a) to make representations on their own behalf ; or (b) to appear at a hearing or inquiry (if one is to be held) ; and (c) effectively to prepare their own case and to answer the case (if any) they have to meet ... In a large majority of the reported cases where breach of the audi alteram partem rule has been alleged, no notice whatsoever of the action taken or proposed to be taken was given to the person claiming to be aggrieved, and failure to give him proper notice was tantamount to denial of an opportunity to be heard on that matter." (ara ukoll Sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet Paul Borg vs l-Awtorita` dwar it-Trasport Pubbliku tat-28 ta' Settembru 2012 u Rik. Nru. 1101/07 TA Sentenza tal-Prim Awla Qorti Ċivili tal-Kompjant Imħallef Ray Pace tas-27 ta` Jannar 2011 fl-ismijiet Falzon vs Ministru għall-Affarijiet Rurali u l-Ambjent et)

39. Minn dan jemerġi, li skont De Smith, fiċ-ċirkostanzi fejn tassew ikun meħtieġ, l-avviż għandu jingħata lill-persuna mhux sempliċiment biex ikun mgħarraf, iżda biex ikollu l-opportunita` taħt forma jew oħra, jgħid tiegħu qabel u mhux wara li ssir il-ftira.

....
62. Il-fatt li liġi ma tipprovdix għal dan espressament, ma jeżonorax lill-Awtorita` milli tagħti l-minimu ta' smiegħ lill-persuna, meta ċ-ċirkostanzi hekk ikunu jiddettaw. Meta d-dritt ta' smiegħ ma jissemmiex espressament mil-liġi, l-Awtorita` ma tistax tiddeċiedi b'diżinvoltura daqs li kieku l-prinċipji fuq imsemmija ma jesistux. Anzi, fejn il-liġi tibqa' siekta f'dan ir-rigward, bħal ma jagħmel artiklu 4(1) tar-Regolamenti, l-Awtorita` trid timxi b'aktar kawtela. Dan għaliex il-piż tad-diskrezzjoni huwa itqal u aktar oneruż minn meta s-smiegħ ta' liema xorta jkun, tiddettah espressament il-liġi.

Illi t-Tribunal jaqbel ma' dan l-insenjament u jqis illi iktar u iktar dan kollu għandu japplika għall-każ odjern fejn si tratta ta' multa amministrattiva għat-twettiq ta' reat kriminali. Il-fatt li t-Taqsima għandha d-diskrezzjoni li timponi multa amministrattiva minflok ma l-persuna nvoluta titressaq biex tiġi ġudikata minn qorti ta' kompetenza kriminali, ma jfissirx illi t-Taqsima tista' tieħu xi *short cut* għaliex hawn wieħed qiegħed jitratta mad-drittijiet u libertajiet fundamentali tal-individwu.

Illi in oltre dan it-Tribunal huwa xettiku tal-mod kif l-uffiċjali tal-Pulizija pproċedew f'din it-tfittxija partikolari u dan qiegħed jingħad fl-ambitu tad-dritt li persuna tingħata debita twissija u tiġi mgħarrfa bid-drittijiet tagħha qabel tiġi mistoqsija dwar fatti li jistgħu jinkriminawha.

Illi di piu` t-Tribunal josserva illi r-rikorrent ġie akkużat li "uża" apparat elettroniku jew elettriku mingħajr ebda referenza għal xi Regolament speċifiku li jagħmel l-istess użu pprojbit, ħlief li ġiet indikata Skeda VIII li tinkludi fiha għadd ta' kontravvenzjonijiet tal-istess Regolamenti. In oltre, it-Tribunal josserva illi t-Taqsima intimata imputat lir-rikorrent "użu" ta' *birdcaller,* mentri mix-xhieda mismugħa jirriżulta illi r-rikorrent ġie mwaqqaf waqt li kien qiegħed isuq u kwindi ċertament ma kienx qiegħed jagħmel "użu" mill-istess *birdcaller*. It-Tribunal jirrileva li qam punt ta' kontroversja addizzjonali u ċioe` jekk il-"pussess" ta' *bird caller* meta l-persuna ma tkunx għall-kaċċa jikklassifikax bħala reat ai termini tal-artikolu 7 (1) (d) tal-L.S. 549.42. Illi ladarba dan it-Tribunal se jkun qiegħed jannulla d-deċiżjoni appellata stante li hi monka minn iktar minn aspett wieħed, ma jħossx illi għandu jidħol f'dan il-punt u dana għaliex anke mhux rifless fid-deċiżjoni appellata.

Għaldaqstant, it-Tribunal filwaqt li jaqbel mal-intimati illi l-Kummissarju intimat mhux il-leġittimu kontradittur f'dawn il-proċeduri, huwa tal-fehma illi d-deċiżjoni

appellata tippekka f'diversi aspetti fosthom illi r-rikorrent irid jingħata l-opportunita` li jagħmel is-sottomissjonijiet tiegħu qabel tiġi mposta fuqu multa amministrattiva derivanti mit-twettiq ta' reat kriminali u wkoll illi l-fatti tar-reat li dwaru ġie sanzjonat ma jikkombaċawx mal-fatti kif relatati quddiem dan it-Tribunal.

DECIDE

Għaldaqstant, it-Tribunal, għar-raġunijet hawn fuq esposti:

1. **Jilqa' l-ewwel u t-tieni eċċezzjoni tal-intimati u kwindi jillibera lill-Kummissarju tal-Pulizija mill-osservanza tal-ġudizzju,**
2. **Jiċħad il-bqija tal-eċċezzjonijiet;**
3. **Jilqa' l-appell tar-rikorrent sa fejn huwa kompatibbli ma' dak deċiż hawn fuq u kwindi jannulla u jirrevoka d-deċiżjoni tat-Taqsima intimata komunikata lir-rikorrent permezz ta' ittra datata 7 ta' Ottubru 2021.**

Bl-ispejjeż kontra t-Taqsima intimata.

____

Maġistrat Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva

____

Antonella Cassar
Deputat Reġistratur